

Wybory samorządowe w pigułce.

Przesyłamy Państwu kompendium wiedzy o wyborach samorządowych. W załączeniu znajdują Państwo informacje o tym kto i gdzie może zagłosować, jak oddać ważny głos, ile kart otrzymamy w lokalu wyborczym, w jakich godzinach można głosować, co zmieniają okręgi jednomandatowe, jak znaleźć kandydatów i kandydatki i jak spośród nich wybrać.

- 16 listopada powinniśmy zagłosować. Świadomie wybierzmy osoby, które będą decydowały o jakości naszego życia przez kolejne 4 lata. O tym, czy dziecko znajdzie miejsce w przedszkolu, czy szkoła nie zostanie zlikwidowana, czy bez problemów dojedziemy do pracy, czy mieszkańcy będą mieli wpływ na wydatki. Przede wszystkim zaś wybierzmy osoby, które będą słuchać mieszkańców - również po wyborach! – mówi Joanna Załuska dyrektor programu Masz Głos, Masz Wybór w Fundacji im. Stefana Batorego.

Uwaga: Podczas ciszy wyborczej można zachęcać do głosowania (pod warunkiem, że nie na konkretnego kandydata ani komitet wyborczy) i informować i procedurach wyborczych.

Przypominamy:

te wybory będą nie tylko ważne, ale też inne:

Po raz pierwszy prawie w całej Polsce (we wszystkich gminach poza 66 największymi miastami w kraju na prawach powiatu), wybierzemy radnych w okręgach jednomandatowych. Oznacza to, że gmina zostanie podzielona dokładnie na tyle okręgów wyborczych, ilu jest radnych. Jeżeli w gminie wybieranych będzie 15 radnych, gmina podzielona będzie na 15 okręgów wyborczych. W każdym z nich komitety wyborcze zgłoszą po jednym kandydacie. Wyborcy też zagłosują tylko na jedną osobę. Mandat uzyska dokładnie ten kandydat, który otrzyma największą liczbę głosów.

jak znaleźć kandydatów w swoim okręgu:

Listę dla danego okręgu możemy sprawdzić na obwieszczeniach lub w internecie, na stronie PKW (www.pkw.gov.pl). Koalicja Masz Głos, Masz Wybór, przygotowała prostą, obrazkową instrukcję, która krok po kroku pokazuje jak to zrobić: goo.gl/Lfv7j3

aby dobrze wybrać kandydata lub kandydatkę sprawdź:

- czy pomysły i plany, zamieszczone w programie wyborczym odpowiadają ci.
- czy kandydat lub kandydatka wie jakie kompetencje ma samorząd i co za tym idzie – czy jego/jej obietnice wyborcze, są możliwe do spełnienia. Na www.maszglos.pl znajdziesz ściągę za co odpowiada samorząd.
- czym do tej pory zajmował/ła się kandydat lub kandydatka, czy mają doświadczenie, które będzie przydatne w pracy na rzecz mieszkańców
- czy są otwarci na rozmowę z wyborcami. Jeśli kandydat lub kandydatka nie chce rozmawiać z wyborcami, to czy jako radny znajdzie czas i chęci aby kontaktować się z mieszkańcami?

KTO MOŻE GŁOSOWAĆ?

**Obywatel/
Obywatelka Polski**

Ukończone 18 lat

**Obywatel/
obywatelka Unii
Europejskiej na
stałe zamieszkały/ła
w Polsce**

wyłącznie w wyborach do
rad gmin oraz w wyborach
wójtów, burmistrzów
i prezydentów miast

**Głosować nie
mogą osoby:**

- pozbawione praw publicznych prawomocnym orzeczeniem sądowym
- osoby pozbawione praw wyborczych orzeczeniem Trybunału Stanu
- ubezwłasnowolnione prawomocnym orzeczeniem sądowym

GDZIE MOŻNA GŁOSOWAĆ?

Wyłącznie w miejscu stałego zamieszkania.
Nie ma zaświadczeń o prawie do głosowania!

Miejsce stałego zamieszkania?

Miejscowość, w której dana osoba przebywa z zamiarem stałego pobytu

Każdy może mieć tylko jedno miejsce stałego zamieszkania

Nie musi pokrywać się z miejscem zameldowania

Głosowanie poza miejscem zameldowania - należy złożyć wniosek o wpisanie do stałego rejestru wyborców do 14 listopada 2014 w urzędzie gminy, w której stale zamieszkujemy

Wybory wójta, burmistrza lub prezydenta miast

Bezpośrednie

**Zwycięża osoba, która
uzyskała więcej niż połowę
ważnych głosów**

**Jeżeli nikt nie uzyska
poparcia więcej niż połowy
wyborców:**

- II tura głosowania
- 2 kandydatów / kandydatek z najlepszym wynikiem w pierwszej turze
- 30 listopada 2014 r.

Wybory do rad gmin (z wyjątkiem miast na prawach powiatu)

System większościowy

- w jednym okręgu wybierany jest tylko jeden radny/a.
- każdy komitet wystawia tylko jednego kandydata/kę

**Liczba wybieranych
radnych = liczba okręgów
wyborczych**

- 15 w gminach do 20 000 mieszkańców
- 21 w gminach do 50 000 mieszkańców
- 23 w gminach do 100 000 mieszkańców

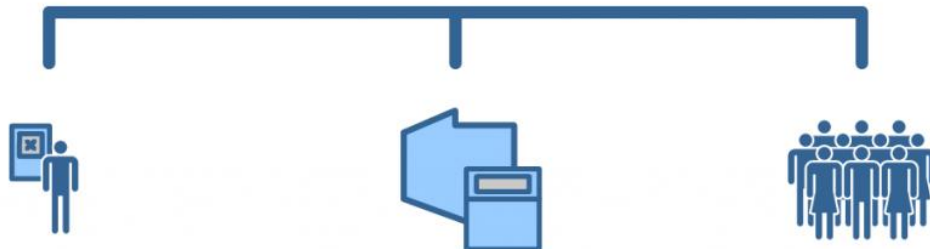
**Podział gmin na okręgi
wyborcze**

- opublikowany w wojewódzkich dziennikach urzędowych

Wybory do rad miast na prawach powiatu (powiatów grodzkich)

- wyłącznie terytorium jednej gminy miejskiej
- nie posiadają odrębnych organów gminy i powiatu

System proporcjonalny

- W jednym okręgu wybieranych jest kilku radnych
- Komitety wyborcze zgłaszają listy kandydatów (tylu ile jest mandatów do obsadzenia)
- Podział mandatów proporcjonalny do liczby głosów oddanych na poszczególne listy komitetów wyborczych.
- 1 wyborca - 1 głos

Okręgi

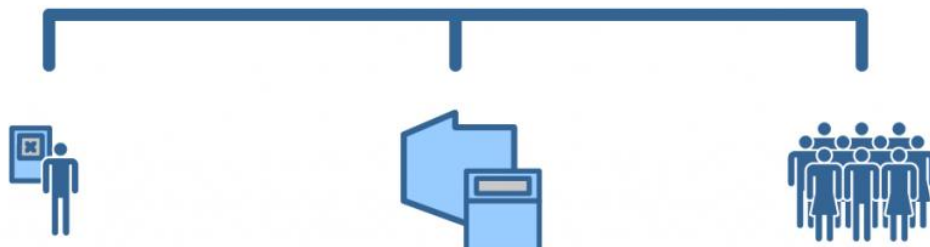
- Od 5 do 10 mandatów

Liczba radnych

- 15 w powiatach do 40 000 mieszkańców
- + 2 na każde kolejne rozpoczęte 20 000
- nie więcej niż 29 radnych

Wybory do rad powiatów

System proporcjonalny

- okręgi wielomandatowe
- 5-procentowy próg wyborczy

Okręgi

- od 3 do 10 mandatów

Liczba radnych

- 15 w powiatach do 40 000 mieszkańców
- + 2 na każde kolejne rozpoczęte 20 000
- nie więcej niż 29 radnych

W czym możemy pomóc?

- Umożliwić kontakt z ekspertami i prawnikami
- Dostarczyć dane dotyczące samorządów i wyborów samorządowych w Polsce
- Udostępnić infografiki na temat kompetencji władz samorządowych i wyborów samorządowych
- Wskazać ciekawe przykłady działań profrekwencyjnych z całej Polski

Kontakt:

Olga Skarżyńska, oskarzynska@batory.org.pl, tel. 22 536 02 62

Marta Gliszczyńska, mgliszczynska@maszglos.pl, tel. 507 000 835

Magda Oleś, moles@maszglos.pl, tel. 503 012 765

Czym jest Koalicja Masz Głos, Masz Wybór:

Celem jej działania jest zachęcanie Polaków do licznego i świadomego udziału w wyborach. Koalicja nie prowadzi agitacji na rzecz określonych opcji politycznych,

komitetów wyborczych czy kandydatów. Koalicja Masz Głos, Masz Wybór od lat prowadzi kampanie profrekwencyjne np. „Zmień kraj, idź na wybory” (przed wyborami parlamentarnymi w 2007) i „Pępek Europy” (przed wyborami do Parlamentu Europejskiego w 2009). Dzięki działaniom Koalicji udało się m.in. powstrzymać tendencję spadkową uczestnictwa obywateli w wyborach. Doprowadzono również do zmian w prawie, które umożliwiają:

- głosowanie poprzez pełnomocników osobom niepełnosprawnym i po 75 roku życia,
- głosowanie korespondencyjne dla osób niepełnosprawnych,
- zastosowanie nakładek na karty do głosowania dla osób niewidomych,
- głosowanie w wybranym lokalu wyborczym, dostosowanym do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Członkowie koalicji:

Fundacja im. Stefana Batorego (koordynuje prace Koalicji), Centrum Edukacji Obywatelskiej, Forum Obywatelskiego Rozwoju FOR, Fundacja Projekt: Polska, Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, Instytut Spraw Publicznych, Izba Gospodarcza Reklamy Zewnętrznej, Izba Wydawców Prasy, Polska Fundacja im. Roberta Schumana, Konfederacja Lewiatan, Stowarzyszenie Komunikacji Marketingowej SAR, Stowarzyszenie Prasy Lokalnej, Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji, Stowarzyszenie Szkoła Liderów.